

TC-OK-7-42

T Y N I E C

Wieś ,Grodzisko i ruiny opactwa benedyktynów, leży na prawym brzegu Wisły około 11 km w linii powietrznej na południowy zachód od Krakowa. Grodzisko i wieś zajmują obszar dość rozległego skalistego płaskowzgorza /250-282 m n.p.m./ górującego nad doliną Wisły i szeroką podmokłą niziną towarzyszącą ujściu Skawiny, łączącej się z Wisłą o 1.5 km na południe od stromo spadającego zbocza skalistego nad którym wznosił się dawny Gród. Płaskowzgorze to stromo sterczące /od 40-70 m/ nad okolicznymi nizinami zasłonięte od południowego zachodu i północy przez dość szerokie rzeki, ze wschodu zaś przez błotne niziny pokryte lasami, stanowiło naturalną cytadelę Krakowa, broniąc traktów biegnących od południowego zachodu po obu brzegach Wisły. Dziś przechowała się po Grodzie pierwotnym tylko nazwa "Grodziska" jaką nosi najwyższa część płaskowzgorza /282 m n.p.m./ stromo stercząca w stronie południowo zachodniej nad zbiegającymi się dolinami Wisły i Skawiny z potokiem Rzepnikiem, tworzącym u stóp grodziska rozległy staw. Opactwo leży na północ od grodziska /1.3 km/ na skale wzniesionej około 40 m ponad Wisłą zabudowania wsi rozłożyły się w części wschodniej obszaru wzdłuż drogi wiodącej do skawiny. Pośrodku opactwa stoi kościół w stylu barokowym o dwu wieżach, pochodzący z roku 1622. Pierwotny kościół romanski i klasztor, uległy zniszczeniu. Wieś powstała dopiero za gospodarstwa klasztornego. Do roku 1835 wieś posiadała kościół parafialny pod wezwaniem św. Andrzeja wg Długosza zbudowanym przez Piotra Dunina. Po rozebraniu zrujnowanego kościółka przeniesiono nabożeństwa parafialne do kościoła poklasztornego.

Dzieje klasztoru.

Nazwa Tyniec pisana jest w dokumencie /Codex dipl. tynecensis ed Kętrzyński. Lwów 1871/: Tincia, Tyncia, Tyniec, Tyneć, Tinecz od czego urabiano przymiotniki Tynecensis, Tinciensis, Tinchensis, Thynecensis, Tyniciensis i Thinczensis, Cellarius /Descriptio Pol., Amstel., 1659/ nazywa opactwo i wieś "Tinecium. Przypuszcza się, że w dokumencie tym w miejscu "Tyniec" powinno być "Tyni" xxxxxx

